

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»**

Соціально-гуманітарний факультет

Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
(ОПП «Управління закладом освіти»)**

Одеса – 2020

УДК 796.01 (076.6)

*Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 9 від 25 червня 2020 року)*

Рецензенти:

Княжева І. А. – завідувач кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор

Педько І. А. – професор кафедри економіки та підприємництва Одеської державної академії будівництва та архітектури, доктор економічних наук, професор

Долженков О. О., Сакалюк О. О. Черненко Н. М. Методичні рекомендації щодо підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи зі спеціальності 073 Менеджмент (ОПП «Управління закладом освіти»). Одеса : Університет Ушинського, 2020. 52 с.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ.....	6
1.1. Вибір теми кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	6
1.2. Керівництво кваліфікаційною (магістерською) роботою.....	8
1.3. Етапи виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	9
1.4. Структура кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	11
РОЗДІЛ 2. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ.....	18
2.1. Загальні вимоги до тексту кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	18
2.2. Правила оформлення кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	19
2.3. Загальні правила покликання на використані першоджерела.....	22
РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕДУРА ПУБЛІЧНОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ.....	24
3.1. Підготовка до публічного захисту. Попередній захист.....	24
3.2. Нормоконтроль кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	27
3.3. Процедура публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	28
3.4. Оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	30
ДОДАТКИ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	51

ВСТУП

Другий (магістерський) рівень вищої освіти, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Кваліфікаційна (магістерська) робота є випусковою самостійно виконаною науково-дослідною роботою здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки.

Виконання та публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачем вищої освіти є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми підготовки магістра та дозволяє виявити і застосувати поглиблені теоретичні та практичні знання, уміння, навички, загальні засади методології наукової та професійної діяльності. Написана здобувачем вищої освіти робота повинна продемонструвати його здатність на основі здобутих знань до оригінального мислення та інноваційної діяльності; розв'язання складних задач і проблем, що потребують оновлення та інтеграції знань; зрозумілі власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують; застосування нових підходів.

Визначальними ознаками кваліфікаційної (магістерської) роботи має бути науково-практична значущість, самостійність, дослідницький характер, актуальність.

Метою кваліфікаційної (магістерської) роботи є:

- систематизація й поглиблення теоретичних і практичних знань, удосконалення навичок їх використання під час вирішення конкретних завдань;
- розвиток здібностей до самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою науково-практичних досліджень;

- дослідження актуальних проблем управлінської діяльності в освітній галузі;

- творчий аналіз результатів досліджень, що були отримані, формулювання коректних висновків і положень.

У результаті виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачі вищої освіти повинні вміти:

- проводити бібліографічно-пошукову роботу з використанням сучасних інформаційних технологій;

- формулювати мету та завдання дослідження;

- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні методи в контексті завдання конкретного дослідження;

- оформлювати підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей відповідно до чинних вимог із залученням сучасних засобів редагування й друку.

Методичні рекомендації спрямовані на забезпечення теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти до раціонального використання й впровадження науково-методичних прийомів у практику.

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ

КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

1.1. Вибір теми кваліфікаційної (магістерської) роботи

Вибір теми є відповідальним етапом виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Здобувач вищої освіти самостійно (або з допомогою викладача кафедри) обирає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи з переліку, затвердженого на засіданні кафедри, та погоджує її з науковим керівником, конкретизуючи та актуалізуючи. Тематика робіт розробляється кафедрою згідно з урахуванням актуальних проблем галузі й ринку праці. Здобувачам вищої освіти надається право запропонувати власну тему дослідження на розгляд кафедри (та внести її до вказаного переліку) з обґрунтуванням доцільності її дослідження.

Тема кваліфікаційної (магістерської) роботи повинна відповідати наступним вимогам:

- відповідати спеціальності, з якої магістрант буде захищати магістерську роботу;

- бути актуальною, тобто відповідати сучасній проблематиці наукових досліджень у галузі, проблемно-конкретизованою, демонструвати новизну, глибокий і, водночас, диференційований підхід та враховувати індивідуальні наукові вподобання здобувачів вищої освіти перспективам розвитку науки і практики;

- становити практичний інтерес для закладів освіти, установ та відомств.

Під час вибору теми кваліфікаційної (магістерської) роботи доцільно враховувати:

- ступінь розробки й висвітлення досліджуваної проблеми в науковій

літературі;

- можливість одержання необхідних даних для виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- інтерес і потреби закладу освіти, установи, відомства, на матеріалах яких виконується робота;
- здатності здобувача вищої освіти, рівень його теоретичної й практичної підготовки.

Тема має бути стилістично сформульована у вигляді одного розповідного речення. Не дозволяється обирати одну і ту саму тему двом чи більше здобувача вищої освіти однієї групи. Після вибору та уточнення теми здобувач вищої освіти подає завідувачеві кафедри заяву з проханням про її затвердження (зразок заяви в додатку А).

Перелік тем робіт, закріплених за здобувачами вищої освіти, наукових керівників та рецензентів затверджується наказом ректора університету.

Питання про корекцію теми кваліфікаційної (магістерської) роботи вирішуються на засіданні кафедри не пізніше, ніж за 2 місяці до терміну подання кваліфікаційної (магістерської) роботи до попереднього захисту (за три місяці до державної атестації).

Після визначення наукового керівника, здобувач вищої освіти повинен погодити індивідуальний план роботи, заповнити завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу.

До початку виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувач вищої освіти має ознайомитися з методичними рекомендаціями з підготовки й написання магістерських робіт (розроблені відповідно до Положення про кваліфікаційні (магістерські) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня, затвердженого ректором Університету Ушинського) й керуватися їх вимогами.

1.2. Керівництво кваліфікаційною (магістерською) роботою

Науковий керівник кваліфікаційної (магістерської) роботи визначається кафедрою із числа науково-педагогічних працівників із ученим званням та / або науковим ступенем.

Основні *обов'язки керівника* кваліфікаційної (магістерської) роботи:

- 1) допомагати у виборі теми роботи;
- 2) брати участь у складанні завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу й систематично перевіряти його виконання;
- 3) надавати систематичні консультації з питань порядку, послідовності виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи, визначення змісту та обсягу відповідних частин роботи;
- 4) допомагати у визначенні переліку питань і практичних матеріалів, які належить вивчити й зібрати під час практики;
- 5) допомагати в доборі наукових джерел, інших матеріалів, які доцільно використовувати при виконанні кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- 6) консультувати за змістом кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- 7) вирішувати питання про допуск роботи до попереднього захисту на кафедрі;
- 8) складання відгуку про кваліфікаційну (магістерську) роботу з її ґрунтовною характеристикою.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний з'являтися до наукового керівника впродовж усього періоду написання кваліфікаційної (магістерської) роботи у строки, визначені науковим керівником з представленням написаних структурних частин роботи.

Обов'язки здобувача вищої освіти:

- 1) обрати тему кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- 2) скласти завдання щодо її виконання;

3) визначити перелік питань і практичних матеріалів, які належить вивчити й зібрати під час практик;

4) вивчити та узагальнити наукові джерела, які доцільно використати під час виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи;

5) підготувати та захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу перед екзаменаційною комісією, продемонструвавши рівень своєї кваліфікації, вміння самостійно здійснювати науковий пошук і вирішувати конкретні науково-практичні завдання.

Завершена, оформлена належним чином та прошита кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути подана здобувачем вищої освіти науковому керівникові для написання висновку у визначений термін.

1.3. Етапи виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи

Виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи після вибору та формулювання теми умовно поділено на такі *етапи*:

1. Складання завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу, індивідуального календарного плану-графіку виконання роботи (додаток Б).

Складання індивідуального календарного плану-графіку роботи сприяє своєчасному та якісному її виконанню. План складається з урахуванням визначених термінів проміжного контролю виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів проміжного контролю виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи, своєчасно надавати науковому керівникові проміжні звіти про результати власного дослідження.

2. Пошук наукових першоджерел за темою, їх аналіз, складання бібліографії.

3. Складання розгорнутого плану кваліфікаційної (магістерської) роботи.

4. Підготовка першого варіанту теоретичної частини:

- а) обґрунтування актуальності обраної теми;
- б) постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- в) визначення об'єкта та предмета дослідження;
- г) вибір методів проведення дослідження.

5. Проведення емпіричних досліджень. Опис процесу дослідження.

6. Статистичний аналіз отриманих результатів.

7. Інтерпретація отриманих результатів дослідження.

8. Формулювання висновків та оцінювання отриманих результатів.

9. Підготовка тексту, технічне оформлення та подання роботи науковому керівникові.

10. Доопрацювання тексту з урахуванням зауважень наукового керівника.

11. Проходження попереднього захисту роботи на кафедрі, її доопрацювання з урахуванням зауважень.

12. Подання остаточного варіанта роботи зовнішньому рецензентові.

13. Підготовка до публічного захисту.

14. Публічний захист.

Пошук наукових джерел за темою (наукових статей, монографій, авторефератів, текстів захищених та оприлюднених дисертацій) є важливим етапом, оскільки визначає ступінь поінформованості здобувача вищої освіти в досліджуваній галузі. Пошук має охоплювати як літературу попередніх років, так і видання останніх 5–10 років, перевага має надаватися першоджерелам. Пошук у мережі інтернет дає змогу отримати найактуальнішу інформацію про стан розробленості проблеми, найновітніші напрями сучасних досліджень та їх результати, проте вимагає виваженого та обережного підходу до оцінювання якості та ступеня наукової обґрунтованості наявних джерел. Під час пошуку й аналізу джерел слід заздалегідь подбати про підготовку бібліографії та коректність покликань у процесі написання роботи: цитуючи й посилаючись на окремих авторів та їхні роботи, слід одразу зазначати всі необхідні дані: прізвище автора, його

ініціали, назву статті чи книги, видання, рік, том, номер, сторінку тощо. Доцільно із самого початку готувати список використаних джерел згідно з чинними вимогами в окремому файлі: це полегшить процес написання й оформлення роботи та гарантує коректність покликань.

У процесі роботи з першоджерелами (науковою літературою) слід особливо пам'ятати про *недопустимість академічного плагіату*, зокрема оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та / або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства (відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту») та інших видів порушення норм академічної доброчесності. При цьому плагіатом є не лише текстуальне запозичення, зроблені без покликань, але й запозичення ідей (думок) інших науковців, зроблених без посилань на джерела, в яких такі оприлюднені. Здобувач вищої освіти зобов'язаний виконувати всі етапи опрацювання теми самостійно, посиляючись на всі використані ним думки, погляди, ідеї із зазначенням їх реальних авторів і джерел.

До захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи, здобувач вищої освіти зобов'язаний надати на кафедру її електронну версію для здійснення перевірки академічного тексту на наявність текстових запозичень (академічного плагіату) за допомогою спеціальної програми (Strike Plagiarism). Контроль за виявленням академічного плагіату покладений на завідувача кафедри та наукових керівників. Рекомендований допустимий відсоток збігів / подібності / схожості в роботах здобувачів вищої освіти визначено рішенням кафедри та науково-методичною радою факультету і становить не більше 40%.

1.3. Структура кваліфікаційної (магістерської) роботи

Кваліфікаційна (магістерська) робота за змістом є науковою роботою з аналізом досліджуваної проблеми, яка повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину, яка складається з розділів, кожний з яких завершується стислими висновками;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Кваліфікаційна (магістерська) робота розпочинається *титульним аркушем*, де визначається офіційна назва закладу освіти; найменування структурного підрозділу та кафедри; прізвище, ім'я, по батькові автора; тема наукової роботи; прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника; прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання зовнішнього рецензента; вказівка про допуск роботи до захисту, місто та рік написання роботи (зразок титульного аркуша подано в додатку В).

Зміст містить назви усіх структурних компонентів роботи: вступ, заголовки розділів і підрозділів, висновки, список використаних джерел, додатки (якщо вони є) із вказівкою номера сторінки, на якій розпочинається цей структурний елемент роботи. Зміст зручно оформлювати у вигляді таблиці з двох стовпчиків, один із яких містить назви розділів, підрозділів, а інший – нумерацію сторінок; зовнішні межі (рамки) таблиці не відображають (приклад оформлення змісту подано в додатку Г).

Перелік умовних позначень є необов'язковою структурною частиною кваліфікаційної (магістерської) роботи й оформлюється у разі використання маловідомих скорочень, специфічної термінології, позначень тощо. Він подається у вигляді окремого списку, який розміщується після змісту, перед вступом. У разі використання скорочень чи подібних позначень у роботі менше 3 (трьох) разів заносити їх до переліку умовних позначень не

потрібно. У цьому випадку достатньо після першого використання такого позначення в роботі вказати на його повне значення. Перелік умовних позначень друкують двома колонками: у лівій колонці в алфавітному порядку скорочення, у правій – їх розшифровку.

Приклад оформлення переліку умовних позначень:

ІПР	індивідуальна програма розвитку
ІРЦ	інклюзивно-ресурсний центр

Вступ (від 2 до 5 сторінок) розкриває сутність наукової проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, стан розробленості, обґрунтування необхідності проведення дослідження. У вступі необхідно зазначити актуальність обраної теми, мету й завдання роботи, обґрунтувати вибір об'єкта і предмета дослідження, її наукове та / або практичне значення, надати коротку характеристику джерел та огляд літератури з обраної теми, визначити методи та способи вирішення поставлених завдань, вказати базу дослідження, зазначити, на яких наукових заходах (конференціях) висвітлено результати дослідження, описати структуру роботи.

Сутність основних структурних елементів вступу.

Актуальність проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження, – формулюється доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми. Після обґрунтування необхідності розробки теми (для підвищення ефективності управління та вдосконалення структури тих чи інших закладів освіти), необхідно показати ступінь її розробленості, висновком із чого буде виділення напряму магістерського дослідження у вигляді проблеми.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення (загальні, обрані для дослідження, явища або процеси управління в галузі освіти).

Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи та міститься в межах об'єкта.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом. Як запланований результат відображає спрямованість досліджень і за змістом відповідає темі роботи.

Методи дослідження – перелік методів, методик, які використані для досягнення поставленої у кваліфікаційній (магістерській) роботі мети. Обґрунтований вибір методів спирається передусім на розуміння специфіки об'єкта і предмета дослідження, а конкретні методики визначаються поставленими задачами й умовами проведення дослідження. Обґрунтування вибору методів дослідження повинно бути наведено в практичній частині роботи.

Практичне значення одержаних результатів може виражатися в різних формах, що визначається характером самої роботи.

Апробація результатів дослідження (наводяться дані щодо участі автора в конференціях та щодо публікацій). Апробація результатів кваліфікаційної (магістерської) роботи є обов'язковою умовою допуску роботи до захисту.

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів залежно від специфіки обраної теми. Здобувач вищої освіти повинен узгодити з науковим керівником план та структуру роботи, її основні завдання і порядок роботи. Науковий керівник здійснює контроль за виконанням здобувачем вищої освіти погодженого графіку роботи. Усі дані записуються в індивідуальному завданні здобувача вищої освіти на виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів дослідження. В основній частині здобувач вищої освіти повинен викласти: основні теоретичні положення, що визначають сутність обраної теми, предмету дослідження, ґрунтуючись на меті та завданнях

кваліфікаційної (магістерської) роботи; проаналізувати положення, враховуючи наявність різноманітних підходів до зазначених проблем на основі аналізу спеціальної літератури; обґрунтувати та сформулювати особисту точку зору з розглянутих питань; презентувати результати експериментального дослідження, подати аналіз і узагальнення його результатів.

Кожний розділ кваліфікаційної (магістерської) роботи повинен закінчуватися коротким узагальненням та висновками зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

У *висновках* викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати роботи, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми (задачі), її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та / чи практичного використання здобутих результатів.

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна завершуватися *списком використаних джерел*, на які є покликання в тексті наукової роботи, та які використані під час її підготовки й написання. Список використаних джерел відображає ступінь вивченості розглянутої проблеми, і повинен містити всі назви праць та документів, на які зроблено покликання в роботі.

Під час написання кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувач вищої освіти повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати, чи на ідеях і висновках яких базуються проблеми, завдання й питання, вивченню яких присвячена його робота. Такі покликання дають змогу іншим дослідникам відшукати документи і перевірити достовірність відомостей щодо цитування кожного документа, знайти необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел. Відомості про джерела, включені до списку, необхідно подавати відповідно до вимог стандарту (ДСТУ 8302:2015.

Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання). Список використаних джерел подають за алфавітним принципом: український алфавіт береться за основу для подання літератури, написаної кирилицею, англійський – для літератури латинських абеток. Мінімальна кількість наведених у списку використаних джерел – 50 найменувань (монографії, статті, збірники тощо). Включена до списку література нумерується наскрізно від першої до останньої назви.

Додатки наводяться в кінці роботи після списку використаних джерел. Додатки можуть включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи магістра (таблиці, графіки, глосарії, методи, ілюстрації, рекомендації щодо впровадження тощо) і наводяться тільки в разі необхідності. Розміщувати додатки слід у порядку появи покликань на них у тексті кваліфікаційної (магістерської) роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки і позначатися послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б» і т. ін. Позначення «Додаток ...» робиться у правому верхньому кутку аркуша, нижче симетрично до тексту розміщується назва додатка.

Загальний обсяг кваліфікаційної (магістерської) роботи складає 60-90 сторінок (без урахування списку використаних джерел та додатків). Титульна сторінка не нумерується.

На внутрішньому боці обкладинки після тексту роботи клеїться конверт формату А5, до якого вміщуються:

- довідка про практичне впровадження результатів кваліфікаційної (магістерської) роботи (за наявності) (приклад довідки в додатку Д);
- автореферат;
- письмова рецензія;
- відгук наукового керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи;

–документи про апробацію результатів роботи (ксерокопії програм конференцій, наукових семінарів тощо, а також опублікованих наукових статей, тез наукових доповідей тощо);

–звіт подібності кваліфікаційної (магістерської) роботи.

*Приблизний розподіл складових
структури кваліфікаційної (магістерської) роботи*

Титульний аркуш	1 сторінка	Обсяг 60-90 сторінок
Бібліографічний опис та анотація кваліфікаційної (магістерської) роботи	1 сторінка	
Зміст	1 – 2 сторінки	
Перелік умовних скорочень	1 сторінка (за необхідності)	
Вступ	2 – 5 сторінок	
Основна частина: 2–3 рівновеликих розділи, які можуть складатися з 2-4 підрозділів. Кожен розділ завершується висновками (<i>позначаються у змісті</i>)	не менше 50 сторінок	
Висновки	3 – 5 сторінок	
Список використаних джерел	50 – 100 джерел	Обсяг не обмежений
Додатки	не регламентуються	
Довідка про практичне впровадження результатів дослідження	1 – 2 сторінки	
Рецензія	1 – 2 сторінки	
Відгук	1 – 2 сторінки	
Автореферат	8 – 10 сторінок	

РОЗДІЛ 2

ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

2.1. Загальні вимоги до тексту кваліфікаційної (магістерської) роботи

Кваліфікаційна (магістерська) робота є науковим дослідженням, у зв'язку з чим мовне оформлення тексту має відповідати загальним головним вимогам наукового стилю викладу. Для наукового тексту притаманний формально-логічний спосіб подання матеріалу, смислова завершеність, цілісність і зв'язність. Об'єктивність викладу забезпечується також і вказівками на джерело повідомлення чи певної думки. У процесі мовного оформлення слід дотримуватися смислової точності та ясності як ознак науковості інформації. Необхідно стежити, аби ідея роботи не губилася в текстах розділів та підрозділів, а її головна думка наскрізно проходила через увесь текст.

У сучасній науковій літературі особовий стиль викладення матеріалу змінюється на безособовий: займенник «я» не вживається, а займенник «ми» поступово виходить із ужитку. Безособовий стиль передбачає такі формулювання: «Можна вважати..., виявлено..., доведено..., розроблений комплексний підхід...».

Під час написання кваліфікаційної (магістерської) роботи слід дотримуватися таких вимог до тексту:

- чіткість побудови та викладу матеріалу;
- логічна послідовність;
- переконливість і достатність аргументації;
- лаконічність і точність визначень та формулювань;
- конкретність результатів дослідження;

- адекватні засоби опрацювання даних (математична статистика, якісний аналіз);
- обґрунтованість висновків та рекомендацій тощо.

2.2. Правила оформлення кваліфікаційної (магістерської) роботи

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути виконана друкованим способом за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А 4. Обсяг основного тексту кваліфікаційної (магістерської) роботи повинен становити не менше 60 сторінок комп'ютерного набору (без урахування списку використаних джерел і додатків). Текст кваліфікаційної (магістерської) роботи необхідно друкувати з міжрядковим інтервалом 1,5 (до тридцяти рядків на сторінці); поля: верхнє та нижнє – 25 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм; абзацний відступ – 1,25 мм; шрифт – Times New Roman, кегль – 14. Друк повинен бути чітким, чорного кольору.

Заголовки основних структурних частин кваліфікаційної (магістерської) роботи друкують великими літерами симетрично до тексту, напівжирним шрифтом, наприклад:

ЗМІСТ

Заголовки підрозділів (параграфів) друкують з абзацу звичайним шрифтом. Крапку в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапками.

Відстань між заголовками основних структурних частин кваліфікаційної (магістерської) роботи та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам; заголовками підрозділів (параграфів) та текстом – 1 інтервалу.

Кожну структурну частину кваліфікаційної (магістерської) роботи слід починати з нової сторінки. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному

аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому кутку сторінки без крапки в кінці. До загального обсягу кваліфікаційної (магістерської) роботи входить її основна частина, список використаних джерел та додатки, але всі сторінки списку використаних джерел та додатків нумеруються наскрізно.

Нумерацію сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№». Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ» (крапка не ставиться). Заголовок розділу друкується з нового рядка:

РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера параграфа, між якими ставиться крапка, наприклад: «1.1.». Потім у тому ж рядку зазначається заголовок підрозділу. Пункти (за їх наявності) нумерують в межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставиться крапка. Наприкінці номера повинна стояти крапка (див. рис. 1):

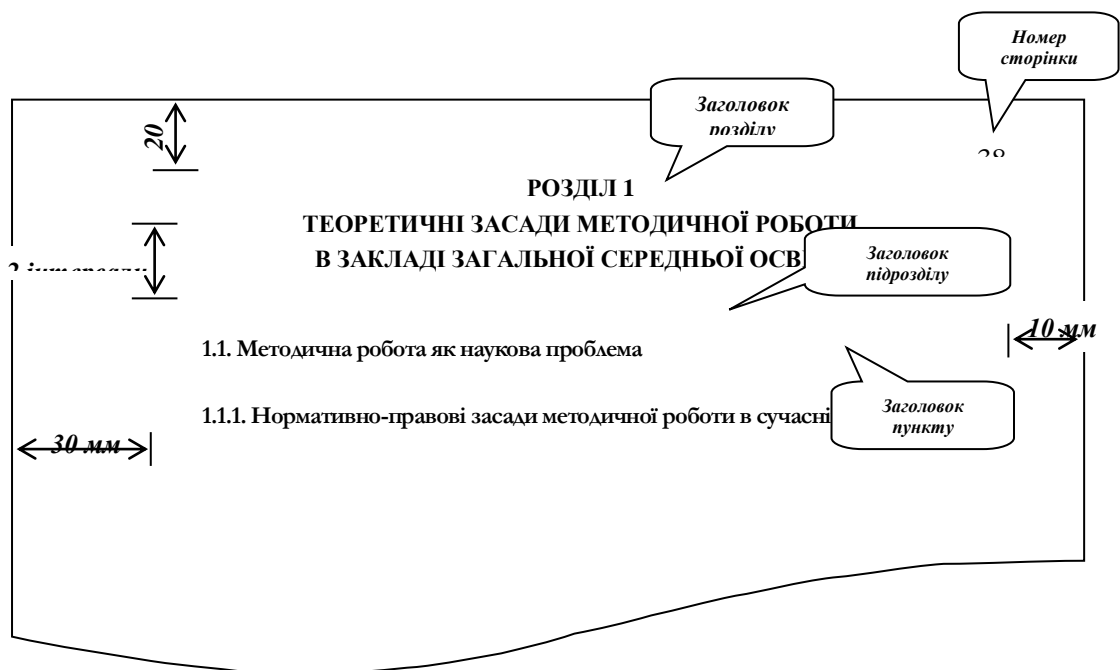

Рис. 1. Приклад розміщення тексту в основній частині

Якщо в тексті роботи використано ілюстрації (рисунок, графіка, схеми) й таблиці, то їх подають безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. Якщо ілюстрація чи таблиця мають формат більший за А 4, то її можна розмістити в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках). Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва й пояснювальний підпис розміщують безпосередньо під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад: Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу).

Якщо частина таблиці переноситься на наступну сторінку, то слово «таблиця» і її номер вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують її номер. Наприклад: продовження табл. 1.2.

Назви граф у таблиці пишуться з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком. Якщо вони самостійні, то пишуться з великої літери.

Формули у кваліфікаційній (магістерській) роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, між якими ставиться крапка. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках.

2.3. Загальні правила покликання на використані першоджерела

Для підтвердження власних аргументів покликанням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше його скорочення може спотворити зміст, закладений автором. Кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело.

При цитуванні певної думки слід обов'язково вказувати джерело, з якого взято цитату, і точно зазначити сторінку. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати потрібно починати і закінчувати лапками й наводити в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зберігаючи авторське написання;

б) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручування думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками, їх ставлять у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці).

Використовуючи інформацію з джерел, наведених у списку наприкінці роботи, потрібно робити покликання: а) на джерело в цілому; б) на декілька джерел одразу; в) на певну сторінку окремого джерела. Покликання на джерела в тексті роботи подають у квадратних дужках; номер джерела у покликанні має відповідати його номеру в списку використаних джерел. Наприклад: а) одне число [24]; б) декілька номерів джерел, які розділяються крапкою з комою [2; 4; 5; 17]; в) номер джерела із зазначенням сторінки або сторінок [123, с. 24] або [89, с. 145–147].

У випадку покликання на авторів їх ініціали пишуть перед прізвищем; у бібліографічному описі на першому місці ставлять прізвище, а потім – ініціали.

Усі джерела у списку подаються тією мовою, якою вони видані. Список починається з джерел українською та російською мовами. Література іноземними мовами наводиться в кінці списку. Відомості про джерела, які включено до списку, подаються згідно з вимогами державного стандарту. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел наведено в додатку Е.

РОЗДІЛ 3

ПРОЦЕДУРА ПУБЛІЧНОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

3.1. Підготовка до публічного захисту. Попередній захист.

Підготовка до публічного захисту та публічний захист є логічним завершенням виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Кафедрою встановлюються контрольні терміни звітування здобувача вищої освіти. Науковий керівник здійснює:

- перевірку виконання плану дослідження;
- рекомендації щодо відбору джерел інформації та застосування методів дослідження;
- контроль за дотриманням термінів підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Не пізніше ніж за 1 місяць до захисту відбувається попереднє обговорення кваліфікаційної (магістерської) роботи (попередній захист), яке проходить на засіданні випускової кафедри (або спільного засідання кафедр, за потребою чи у випадку з міждисциплінарною темою).

Після врахування всіх зауважень керівника здобувач вищої освіти завершує оформлення роботи й подає її керівникові для підсумкової перевірки відповідності встановленим вимогам. Керівник з'ясовує ступінь готовності роботи, відповідність її вимогам, засвідчує відсутність плагіату та належний ступінь оригінальності тексту. За умови належного виконання роботи керівник допускає її до попереднього захисту. Здобувач вищої освіти подає на попередній захист завершену роботу, але не прошиває її. У разі виявлення несуттєвих недоліків йому може бути надано певний термін для їх усунення.

Після попереднього захисту за умови успішного його проходження та повної відповідності кваліфікаційної (магістерської) роботи встановленим вимогам, доопрацювання роботи згідно з пропозиціями і зауваженнями (за необхідності), вона зшивається у тверду обкладинку. Завершена, оформлена належним чином та прошита кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути подана здобувачем вищої освіти рецензенту та керівникові для написання, відповідно, рецензії та відгуку.

Науковий керівник подає у письмовій формі відгук про кваліфікаційну (магістерську) роботу за такою схемою:

- відповідність виконаної роботи темі та встановленим вимогам;
- правильність використання понять і термінологічного апарату;
- ефективність використання рекомендованої літератури;
- аналіз зарубіжного досвіду;
- використання матеріалів, отриманих під час проходження практики;
- уміння робити висновки та обґрунтовувати пропозиції;
- характеристика ділових якостей здобувача вищої освіти, виявлених під час роботи;
- висновки.

Рецензування кваліфікаційної (магістерської) роботи здійснюють висококваліфіковані викладачі, які є фахівцями з відповідної спеціальності та працюють в інших закладах вищої освіти. Склад рецензентів затверджується на засіданні кафедри.

У рецензії зазначають:

- актуальність теми;
- уміння визначити основні питання і викладати матеріал у логічній послідовності й взаємозв'язку;
- позитивні сторони та недоліки при висвітленні теми (глибина розкриття, повнота вивчення літературних джерел тощо);
- самостійність, творчий підхід здобувача вищої освіти до осмислення теоретичного і фактичного матеріалу;

- уміння користуватися працями класиків вітчизняної і світової науки, нормативно-правовими актами, бібліографічним апаратом для ілюстрації своїх думок;

- оформлення кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- наявність висновків і пропозицій.

Рецензія містить також і рекомендації щодо оцінки роботи. Внесення змін до кваліфікаційної (магістерської) роботи після складання відгуку керівника та рецензії не допускається.

Здобувач вищої освіти має право ознайомитися зі змістом рецензії на свою роботу не пізніше, ніж за день до захисту.

Завершена, оформлена належним чином та прошита кваліфікаційна (магістерська) робота, а також подання з висновком не пізніше ніж за 3 (три) дні до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт в екзаменаційних комісіях мають бути надані на кафедру. У поданні керівник повинен охарактеризувати діяльність випускника під час виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. У разі надання негативного відгуку на кваліфікаційну (магістерську) роботу науковим керівником, такий відгук повинен бути розгорнутим і містити: обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладання матеріалу, якості огляду й аналізу літератури, коректності посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності й обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням роботи, апробацію результатів дослідження.

За результатами обговорення на засіданні кафедра ухвалюється рішення про недопущення до захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт здобувачів вищої освіти, які не виконали індивідуального навчального плану та / або не подали у встановлений термін підготовлену до захисту кваліфікаційну (магістерську) роботу.

У разі невідповідності роботи визначеним вимогам, зокрема, якщо у встановлені терміни науковому керівнику подана робота, яка не відповідає визначеним вимогам щодо змісту чи форми кваліфікаційної (магістерської) роботи, то керівник повертає роботу на доопрацювання.

Якщо робота з позитивним відгуком наукового керівника надійшла своєчасно до рецензента, який виявив, що вона не відповідає визначеним вимогам щодо змісту чи форми роботи, то рецензент надає рецензію на роботу з негативною оцінкою. Така робота допускається до захисту перед екзаменаційною комісією (ЕК), яка з урахуванням особистого ознайомлення членів комісії з роботою, урахуванням оцінки роботи рецензентом та її захисту здобувачем вищої освіти ухвалює рішення більшістю голосів від складу комісії про її оцінку.

Якщо у кваліфікаційні (магістерській) роботі виявлено науковим керівником, рецензентом чи членом ЕК плагіат, то залежно від того, на якому етапі він був виявлений: на таку роботу пишеться негативний відгук науковим керівником з недопущенням роботи до захисту перед ЕК, або негативна рецензія рецензентом, або робота оцінюється незадовільною оцінкою екзаменаційною комісією (якщо плагіат був виявлений під час захисту роботи).

3.2. Нормоконтроль кваліфікаційної (магістерської) роботи

З метою забезпечення належного оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт, відповідно до вимог здійснюється нормоконтроль якості виконання кваліфікаційних (магістерських) робіт.

Нормоконтроль проводиться лаборантом кафедри під час подання кваліфікаційних (магістерських) робіт на кафедру.

Контролюється:

- відповідність назви роботи наказу із закріпленням теми;

- дотримання технічних вимог до оформлення роботи, наведених у цих методичних рекомендаціях;

- дотримання вимог до структури роботи;
- ідентичність назв розділів і підрозділів у змісті та в тексті роботи;
- наявність відгуку наукового керівника та рецензії;
- наявність ксерокопій друкованих статей та / або тез наукових доповідей;

- наявність звіту подібності кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- наявність автореферату;
- наявність електронного варіанту роботи.

Якщо робота відповідає зазначеним вимогам, лаборант реєструє її у відповідному журналі обліку. Кваліфікаційна (магістерська) робота, яка несвоєчасно подана на реєстрацію та не відповідає встановленим вимогам, до захисту не допускається.

3.3. Процедура публічного захисту кваліфікаційно (магістерської) роботи

Кваліфікаційну (магістерську) роботу здобувач вищої освіти захищає прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК) у присутності наукового керівника.

Для захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт наказом ректора створюється екзаменаційна комісія (ЕК) зі складу найбільш досвідчених працівників професорсько-викладацького складу. Комісія проводить свої засідання відкрито та згідно із затвердженим графіком роботи.

Не пізніше ніж за день до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт на поточній сесії секретарем передається у відповідну ЕК, у якій буде відбуватися захист роботи:

- кваліфікаційна (магістерська) робота;

- подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи;

- письмова рецензія;
- відгук наукового керівника;
- висновок кафедри про допуск здобувача вищої освіти до захисту;
- звіт подібності кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- документи, що вказують на практичне застосування роботи;
- ксерокопії друківаних статей та / або тез наукових доповідей тощо;
- автореферат.

У визначений день здобувач вищої освіти повинен з'явитися для публічного захисту роботи. На захист здобувач вищої освіти повинен підготувати доповідь, у якій варто представити свою роботу в стислому вигляді:

- обґрунтувати актуальність та окреслити проблематику за темою дослідження;

- визначити об'єкт і предмет дослідження;

- стисло викласти найбільш важливі положення та основний зміст роботи;

- описати методику й результати дослідження;

- окреслити можливості практичного використання результатів роботи;

- представити основні висновки, які були одержані під час написання роботи;

- визначити перспективи подальших досліджень з обраної тематики.

Завершуючи виступ, здобувач вищої освіти має вказати, які його пропозиції вже впроваджено або заплановано до впровадження; де ще доцільно, на його думку, застосувати результати дослідження та яка їх практична цінність. На виступ здобувача вищої освіти перед ЕК відводиться до 10 хвилин. Текст доповіді здобувача вищої освіти на захисті

кваліфікаційної (магістерської) роботи має бути погоджено з науковим керівником. Рекомендовано підготувати презентацію, використовуючи сервіси для її створення (Google Slides, Prezi, Power Point та ін.).

Після виголошення доповіді здобувачеві вищої освіти ставляться запитання з теми роботи, на які він повинен дати вичерпні та обґрунтовані відповіді. Після відповіді на всі запитання оголошується зміст рецензії, а також слово може бути надано керівнику кваліфікаційної (магістерської) роботи. Виступ та відповіді на запитання, зауваження й побажання, зазначені в рецензії на роботу загалом, повинні показати найвищий рівень теоретичної підготовки здобувача вищої освіти, його всебічну ерудицію та вміння доступно викласти основні результати проведеного дослідження.

3.4. Оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи

За результатами захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи ЕК ухвалює рішення про оцінку знань, а також про присвоєння здобувачам вищої освіти кваліфікації та видачі дипломів (звичайного зразка або з відзнакою) на засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів ЕК, які беруть участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним. Рішення ЕК оголошує здобувачам вищої освіти голова в усній формі прилюдно в день захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт із занесенням результатів до протоколу засідання ЕК. Помилки та виправлення у протоколах не допускаються.

Повторний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи з метою підвищення оцінки заборонений.

У разі незгоди з оцінкою, здобувач вищої освіти може подати заяву чи скаргу з питань порушення прав або необ'єктивної оцінки голови ЕК, який їх розглядає та ухвалює відповідні рішення.

Здобувачеві вищої освіти, який отримав на захисті кваліфікаційної (магістерської) роботи перед ЕК незадовільну оцінку, не присвоюється

освітній ступінь магістра та кваліфікацію, не видається диплом і він відраховується з Університету Ушинського з виданою академічною довідкою встановленого зразка. У таких випадках ЕК ухвалює рішення про повторний захист роботи з доопрацюванням або написанням роботи на нову тему, визначену кафедрою. Вказане рішення фіксується в протоколі засідання ЕК. Такий здобувач вищої освіти допускається до повторного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи протягом трьох років після закінчення Університету Ушинського. Якщо незахищена робота отримала позитивну рецензію рецензента і ЕК ухвалила рішення про можливість повторного захисту роботи з доопрацюванням, то здобувач вищої освіти може захищати ту саму роботу з урахуванням висловлених зауважень. У разі наявності негативної рецензії, отримання негативної оцінки на захисті, ЕК ухвалює рішення про написання роботи на нову тему.

Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на захист кваліфікаційної (магістерської) роботи в час роботи ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти без поважної причини, його відраховують з Університету Ушинського. У протоколі засідання ЕК зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання екзаменаційної комісії. Захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу у такому випадку здобувач вищої освіти може за правилами, описаними вище.

У разі неявки здобувача вищої освіти з поважних причин для захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на день, визначений розкладом захисту робіт, такий здобувач вищої освіти після пред'явлення документа, що підтверджує поважність причин відсутності на захисті, може захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу в інший день, але в межах часу роботи відповідної ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти.

Під час захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт ведеться протокол засідання ЕК, у якому відображаються всі запитання до здобувача вищої освіти. Окремо зазначається думка членів ЕК про практичну цінність

і рекомендації щодо використання пропозицій автора та рекомендації щодо подальшого навчання в аспірантурі.

Кваліфікаційні (магістерські) роботи після захисту передаються на профільну кафедру, яка підготувала магістра, де вони зберігаються протягом п'яти років. Відповідальність за їх збереження покладається на завідувача кафедри.

По завершенні роботи ЕК її голова складає звіт, у якому відображає якісні та кількісні показники захисту, пропозиції щодо вдосконалення кваліфікаційних (магістерських) досліджень.

Під час оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи ЕК бере до уваги такі показники:

- актуальність обраної теми;
- чіткість формулювання об'єкта, предмета, завдань дослідження;
- логічність структури та її відповідність темі роботи;
- системність і глибина теоретичного аналізу проблеми;
- наявність огляду наукових джерел з конкретної проблематики;
- результати апробації, наявність публікацій з теми;
- достовірність та обґрунтованість висновків;
- відповідність вимогам щодо оформлення роботи;
- змістовність доповіді здобувача вищої освіти про основні результати дослідження;
- ступінь володіння здобувачем вищої освіти матеріалом дослідження;
- чіткість, аргументованість відповідей на запитання членів ЕК;
- зауваження й рекомендації рецензента (та оцінка) й наукового керівника роботи.

Критерії оцінювання з урахуванням національної шкали та шкали ECTS розробляються та затверджуються кафедрою. Розроблені критерії оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи, насамперед, ураховують її теоретичний рівень, наукову новизну та практичне значення.

Орієнтовні критерії оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи

<i>Оцінка за шкалою ЕКТС</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Орієнтовні критерії оцінювання</i>
А	відмінно	<p>Кваліфікаційна (магістерська) робота виконана самостійно, має інноваційний характер, наукову новизну та теоретичне й практичне значення. Зміст відповідає темі, меті та завданням дослідження; коректно визначений і оформлений науковий апарат; здійснений глибокий і всебічний аналіз інформаційних джерел; обґрунтовано актуальність і всебічно розкрито тему; матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними авторськими висновками, які зроблено на високому рівні узагальнення й відповідно до завдань дослідження; текст роботи оформлено відповідно до існуючих вимог. Робота повністю відповідає встановленим вимогам. Відгук наукового керівника та рецензія позитивні. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено, вичерпно і докладно відповідає на поставлені запитання. Захист засвідчує високу обізнаність здобувача вищої освіти з предметом дослідження.</p>
В	добре	<p>Кваліфікаційна (магістерська) робота виконана самостійно, має інноваційний характер, наукову новизну та теоретичне й практичне значення. Зміст повною мірою відповідає темі, меті та завданням дослідження; коректно визначений і оформлений науковий апарат; здійснений глибокий і всебічний аналіз інформаційних джерел; авторські висновки здійснено на достатньому рівні узагальнення й відповідно до завдань дослідження; текст роботи оформлено відповідно до існуючих вимог, водночас у вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні мають місце окремі недоліки. Відгуки наукового керівника та рецензія позитивні. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє знання з питань теми, оперує</p>

		даними дослідження, використовуючи презентацію під час доповіді, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання.
С	добре	Кваліфікаційна (магістерська) робота виконана самостійно, має наукову новизну та практичне значення, зміст повною мірою відповідає темі, меті та завданням дослідження; коректно визначений і оформлений науковий апарат; здійснений аналіз інформаційних джерел; тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки неprincipового характеру: в теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни чітко не представлені; авторські висновки здійснено в цілому відповідно до завдань дослідження, однак на неглибокому рівні узагальнення; текст роботи оформлено відповідно до існуючих вимог, водночас у вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні мають місце суттєві помилки. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента, в яких мають місце окремі зауваження. Доповідь є логічною, проголошена впевнено й вільно, відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні.
Д	задовільно	Кваліфікаційна (магістерська) робота у цілому виконана самостійно, має дослідницький характер, зміст відповідає темі, меті та завданням дослідження; недостатньо коректно визначений та оформлений науковий апарат; здійснений аналіз інформаційних джерел не в повній мірі відображає сучасний стан наукової розробки досліджуваної проблеми; робота характеризується поверхневим аналізом, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано, чітко не простежується наукове та практичне значення; авторські висновки зроблено не відповідно до завдань дослідження і на неглибокому рівні узагальнення; текст роботи в цілому оформлено згідно з вимогами, проте із значною кількістю помилок. Робота має зауваження рецензента щодо змісту. До захисту підготовлена презентація доповіді, але наочна інформація не завжди коментується; основні тези роботи в доповіді розкриті, але недостатньо

		обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації. Під час захисту здобувач вищої освіти виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не завжди дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання; не вміє доказово обґрунтовувати свої судження.
Е	задовільно	Кваліфікаційна (магістерська) робота в цілому виконана самостійно, відповідає вимогам, має суттєві зауваження. Тема роботи в основному розкрита, зміст відповідає темі, меті та завданням, але мають місце недоліки змістовного характеру, недостатньо коректно визначений та оформлений науковий апарат; здійснений аналіз інформаційних джерел недостатньо відображає сучасний стан наукової розробки досліджуваної проблеми; авторські висновки зроблено не відповідно до завдань дослідження й на неглибокому рівні узагальнення; теоретичний розділ має характер запозичення, інформаційні матеріали не завжди ілюструють висновки, пропозиції; текст роботи оформлено не відповідно до вимог із значною кількістю грубих помилок. Рецензія і відгук містять окремі зауваження. Доповідь зроблена без використання презентації, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Захист засвідчує суттєві недоліки та неповноту обізнаності здобувача вищої освіти з предметом дослідження. До захисту підготовлена презентація доповіді, але наочна інформація не коментується; основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації.
Ф	незадовільно	Кваліфікаційна (магістерська) робота не відповідає вимогам, має багато суттєвих зауважень, нечітко сформульовані завдання дослідження; відсутній критичний огляд сучасних вітчизняних та зарубіжних літературних джерел, а здійснений аналіз інформаційних джерел не відображає сучасний стан наукової розробки досліджуваної проблеми; аналіз виконаний поверхнево або взагалі відсутній. Текст роботи оформлено не

		<p>відповідно до вимог із значною кількістю грубих помилок. У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер. Оформлення роботи не відповідає вимогам, наведених у рекомендаціях. У відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти виявляє невпевненість, не може самостійно захищати основні положення дослідження, не дає відповіді на поставлені запитання або відповіді містять змістовні помилки. Захист засвідчує відсутність необхідної підготовки здобувача вищої освіти, необізнаність його з предметом дослідження.</p>
--	--	---

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень
здобувачів вищої освіти**

Показник успішності (у балах)	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A (відмінно)	відмінно
82 – 89	B (дуже добре)	добре
74 – 81	C (добре)	
64 – 73	D (задовільно)	задовільно
60 – 63	E (достатньо)	
35 – 59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
0 – 34	F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗАЯВА

Завідувачеві кафедри
освітнього менеджменту та
публічного управління
Долженкову О. О.

здобувача вищої освіти
заочної форми навчання
спеціальності 073 Менеджмент
(ОПП «Управління закладом
освіти»)
Сидоренко П. І.

З А Я В А

Прошу закріпити за мною тему кваліфікаційної (магістерської) роботи «Організація науково-методичної роботи у закладі загальної середньої освіти» та призначити науковим керівником кандидата економічних наук, доцента Іванову Інну Іванівну.

(Дата)

_____ підпис здобувача вищої освіти

Погоджено _____
підпис наукового керівника

І. І. Іванова

Погоджено _____
підпис завідувача кафедри

О. О. Долженков

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (МАГІСТЕРСЬКУ) РОБОТУ

**Державний заклад
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Соціально-гуманітарний факультет

Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри освітнього
менеджменту

та публічного управління

_____ О. О. Долженков

« ____ » _____ 20__ року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (МАГІСТЕРСЬКУ) РОБОТУ СТУДЕНТУ**

_____ прізвище, ім'я, по батькові

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____

прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання

2. Дата видачі завдання: « ____ » _____ 20__ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК ВИКОНАННЯ РОБОТИ

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної (магістерської) роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соціально-гуманітарний факультет

Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему
**«ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В
ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Виконав: студент 2 року навчання,
спеціальності 073 «Менеджмент»
ОПП «Управління закладом освіти»
Мазуренко В. В.

Керівник: к. пед. н., доцент,
Филенко Н. М.

Рецензент: д. пед. н., професор
Єфімова Н. О.

Одеса – 20__

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	10
1.1. Науково-методична робота як об'єкт наукових досліджень	10
1.2. Характеристика форм науково-методичної роботи в школі	32
1.3. Сучасний стан організації науково-методичної роботи в школі	50
Висновки з першого розділу	54
РОЗДІЛ 2. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ОДЕСЬКОМУ ЛІЦЕЇ «ЛАНЖЕРОНІВСЬКИЙ»	57
2.1. Компонентно-структурний аналіз організації науково-методичної роботи в Одеському ліцеї «Ланжеронівський»	57
2.2. Управління самоосвітою педагогів Одеського ліцею «Ланжеронівський»	71
2.3. Рекомендації менеджерам освіти щодо вдосконалення організації науково-методичної роботи в закладі загальної середньої освіти	78
Висновки з другого розділу	86
ВИСНОВКИ	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	93
ДОДАТКИ	98

ДОВІДКА ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ
(керівник організації)

Д О В І Д К А
про впровадження результатів кваліфікаційного (магістерського)
дослідження
у практику діяльності (*назва закладу освіти, органу управління*)

Тема дослідження

Прізвище виконавця

Результати досліджень, які впроваджуються.

Термін впровадження.

Результати впровадження:

поточні;

перспективні.

Підпис відповідального за впровадження

«_____» _____ 20__ р.

М.П.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ ВІДПОВІДНО ДО
НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ УКРАЇНИ ДСТУ 8302:2015**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства : теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом : теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 3. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 4. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 5. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

<p>Три автори</p>	<p>1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.</p> <p>2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.</p> <p>3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>
<p>Чотири і більше авторів</p>	<p>1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
<p>Автор(и) та редактор(и)/упорядники</p>	<p>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
<p>Без автора</p>	<p>1. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>2. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>3. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. : С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p>

	<p>4. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>5. Службове право : витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p> <p>6. Сучасне суспільство : філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.</p> <p>7. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред. : Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с.</p> <p>8. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.</p> <p>9. Країни пострадянського простору : виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.</p> <p>10. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
<p>Багатотомні видання</p>	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол. : І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд. : Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд. : Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>4. Правова система України : історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>

<p>Автореферати дисертацій</p>	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України : сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
<p>Дисертації</p>	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII – початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.009 .04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення : 28.09.2017. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення : 15.11.2017).</p> <p>5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p>

	<p>7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Архівні документи	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Патенти	<p>1. Люмінісцентний матеріал : пат. 25742 Україна : МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с. : ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p>

	<p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97 ; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад. : Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд. : М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні покажчики	<p>1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад. : О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p>
Частина видання: книги	<p>1. Гетьман А. П. Екологічна політика держави : конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>3. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття : порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років : втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р.</p>

	<p>Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методологія толерантності в системі суспільних відносин. <i>Формування толерантного свідомості в суспільстві</i> : матеріали VII міжнарод. антитерорист. форуму (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Київ, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>Частина видання: довідкового видання</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред. : Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірій М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
<p>Частина видання: продовжуваного видання</p>	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України : реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p>

	<p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p>
<p>Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Влада очима історії: фотовиставка. URL : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення : 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL : http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL : http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення : 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI : https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

АНОТАЦІЯ

Мазуренко В. В. Організація науково-методичної роботи в закладі загальної середньої освіти : кваліфікаційна (магістерська) робота : (073 «Менеджмент») / Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління. Кер. маг. роб. : Н. М. Филенко, к. пед. н., доцент. Одеса, 2016. 102 с.

Анотація

Уточнено сутність поняття «науково-методична робота»; проаналізовано нормативно-правові акти щодо основних аспектів науково-методичної роботи в закладі загальної середньої освіти, схарактеризовано досвід організації науково-методичної роботи в Одеському ліцеї «Ланжеронівський», систематизовано функції, принципи та напрями науково-методичної роботи, розроблено та сформульовано рекомендації менеджерам освіти щодо вдосконалення організації науково-методичної роботи в закладі загальної середньої освіти.

Ключові слова: науково-методична робота, менеджер освіти, функції, принципи та напрями науково-методичної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про освіту : Закон України від 05. 09. 2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення : 24. 06. 2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Про вищу освіту : Закон України від 01. 07. 2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення : 24. 07. 2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 18 с. (Національний стандарт України). URL : <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>.
4. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» : затв. рішенням ученої ради університету від 26. 04. 2018 р. URL : https://pdpu.edu.ua/doc/norm_doc/P101.pdf.
5. Положення про кваліфікаційні (магістерські) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» : схвалено рішенням ученої ради Університету Ушинського від 21. 05. 2020 р. URL : https://pdpu.edu.ua/doc/norm_doc/org.osv.proc/OSP-003.pdf.
6. Інструкція щодо процедури технічної перевірки на наявність тестових запозичень (академічного плагіату). Одеса : Університет Ушинського, 2020. 8 с. URL : <https://pdpu.edu.ua/doc/universitet/yakist/instrukt.pdf>.
7. Програма перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень (Strike Plagiarism). URL : <https://strikeplagiarism.com/uk/>.

